

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

119-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2016 M. SPALIO 10–12 D.

Europos regionų komiteto rezoliucija „Daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūra“

(2017/C 088/01)

EUROPOS REGIONŲ KOMITETAS,

- atsižvelgdamas į Europos Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „2014–2020 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūra (tikslinimas). Į rezultatus orientuotas ES biudžetas“ (COM(2016) 603 *final*)⁽¹⁾ ir prie jo pridedamą dokumentą,
- atsižvelgdamas į savo nuomonę „Daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūra“⁽²⁾,
- 1. atkreipia dėmesį į 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Komisijos pateiktą išsamų pasiūlymą dėl daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūros;
- 2. pritaria tam, kad derybos dėl laikotarpio vidurio peržiūros būtų susietos su 2017 m. ES biudžeto procedūra. Tai suteiks galimybę laiku patvirtinti laikotarpio vidurio peržiūrą ir paliks laiko diskusijoms dėl kitos DFP po 2020 m.;
- 3. apgailestauja dėl nepakankamų Europos Komisijos užmojų, nes ji paskelbė tik savo ribas jau pasiekusios **DFP peržiūra**, o ne plataus masto patikslinimą, kuris sudarytų galimybes Europos Sąjungai spręsti šiuo metu kylančias problemas ir užtikrinti, kad ES biudžetas būtų sutelktas į sritis, kurios skatina tvarų augimą bei darbo vietų kūrimą ir sukuria didelę Europos pridėtinę vertę; tikisi, kad kitoje DFP bus žengtas didelis žingsnis į priekį, siekiant modernizuoti programos biudžetą ir sudaryti jai sąlygas spręsti būsimas problemas, taip pat tenkinti iškilusius naujus prioritetus;
- 4. pažymi, kad ši laikotarpio vidurio peržiūra rodo, kad Europos Komisija laikosi „į rezultatus orientuoto ES biudžeto“ principo, tačiau yra susirūpinęs, kad ES programų lėšų panaudojimo lygis, kaip atrodo, buvo pagrindinis kriterijus siūlant asignavimų pakeitimus; pakartoja savo pasiūlymą ES institucijoms atlikti aktyvų vaidmenį visų ES programų rezultatų ir efektyvumo vertinimo procese;
- 5. griežtai nepitaria DFP komunikate sudaromam išpūdžiui, kad pagal pasidalijamąjį valdymą įgyvendinamos programos nėra veiksmingos, ir pabrėžia, kad, nepaisant vėlavimo priimti naujus Europos struktūrinių ir investicijų fondų reglamentus ir labai sudėtingų programavimo procedūrų, jau pradėta įgyvendinti virš 200 000 projektų ir jau išpareigota iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų skirti 46 mlrd. EUR bendram projektų, kurių vertė – 68 mlrd. EUR, finansavimui;

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52016DC0603>

⁽²⁾ Nuomonė CDR 9/2016.

6. šiuo atžvilgiu įspėja, kad galimas Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšų mokėjimų sustabdymas Ispanijai ir Portugalijai (ar bet kuriai kitai valstybei narei) trukdytų programų įgyvendinimui; primena, kad a) RK nepritaria makroekonominių sąlygų taikymui, nes tai nepalanku miestams ir regionams, b) tai prieštarautų pagal Reglamentą (ES) Nr. 1173/2011 dėl veiksmingo biudžeto priežiūros vykdymo užtikrinimo euro zonoje nuostatas įvykdytam sankcijų panaikinimui, ir c) taip pažeidžiamas ES sutarties 5 straipsnyje ir Protokole Nr. 2 nustatytas proporcingumo principas; todėl ragina, kad galimo mokėjimų sustabdymo atveju jis būtų nulinis, atsižvelgiant į ekonomines ir socialines aplinkybes, nedarbo lygį ir sustabdymo poveikį atitinkamos valstybės narės ekonomikai, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 (Bendrųjų nuostatų reglamento) 23 straipsnyje;

7. yra iš tiesų susirūpinęs dėl ES biudžeto **centralizavimo** tendencijos, nes tai akivaizdžiai prieštarautų galimybei rasti specialiai pritaikytus sprendimus vietos ir regionų problemoms spręsti, pagal pasidalijamąjį valdymą įgyvendinamų programų mažinimas turėtų neigiamo poveikio ES sutartyje įtvirtintam išipareigojimui siekti ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ir subsidiarumo, partnerystės ir daugiapakopio valdymo principams;

8. apgailestauja, kad į DFP laikotarpio vidurio peržiūrą yra įtraukti sanglaudos politikos paketų patikslinimai, ir, nors jie yra privalomi pagal DFP reglamento 7 straipsnį, dėl šių patikslinimų toliau neturėtų būti deramasi;

9. iš esmės palankiai vertina pasiūlymą **sustiprinti Europos strateginių investicijų fondą (ESIF) ir pratęsti jo veiklos laikotarpį**, dėl kurio bus priimta atskira RK nuomonė; tikisi tolesnių patobulinimų papildomumo, geografinės bei sektorių aprėpties ir skaidrumo srityse, pakartoja prašymą tinkamai įvertinti ESIF rezultatus, visų pirma fondo sinergiją su Europos struktūriniais ir investicijų fondais ir jų iki šiol įneštą indėlį į teritorinę sanglaudą, ir tikisi glaudžiai bendradarbiauti su Europos Parlamentu kruopščiai tikrinant ESIF įgyvendinimą, vildamasis, kad siekiant užtikrinti funkcinę integraciją su sanglaudos politika regionai bus labiau įtraukti į valdymą;

10. palankiai vertina finansinių asignavimų, skirtų programai „**Horizontas 2020**“ ir **Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) programoms**, padidinimą, tačiau pabrėžia, kad tokie padidiniai nekompensuoja pradinio programos „Horizontas 2020“ ir EITP biudžetų sumažinimo, kai buvo kuriamas ESIF;

11. atkreipia dėmesį į Europos Komisijos pasiūlymą dėl Finansinio reglamento peržiūros ir jos ketinimą supaprastinti taisykles, kad būtų galima spręsti problemas, susijusias su sudėtingu administravimu ir klaidomis sanglaudos politikos srityje, visų pirma pagal pasidalijamąjį valdymą įgyvendinamų programų ir didesnės dotacijų ir finansinių priemonių sinergijos atveju; nurodo, kad ši peržiūra bus išsamiai nagrinėjama atskiroje nuomonėje;

12. teigiamai vertina biudžeto asignavimų, skirtų **Jaunimo užimtumo iniciatyvai** ir **programai Erasmus +**, padidinimą; vis dėlto apgailestauja, kad trūksta iniciatyvų, skirtų mažinti ilgalaikį nedarbą;

13. atkreipia dėmesį į Europos Komisijos pasiūlytas lankstumo priemones, ypač **Europos Sąjungos krizių rezervo** sukūrimą pakartotinai panaudojant panaikintus asignavimus, bendrosios mokėjimų maržos metinių apribojimų pašalinimą ir tikslingą sanglaudos politikos paketų techninį patikslinimą; pripažįsta, kad tai tinkami žingsniai į priekį į dabartines krizes reaguojant lankstesniu ES biudžetu;

14. apgailestauja, kad laikotarpio vidurio peržiūroje Europos Komisija nepasiūlė jokių papildomų priemonių, kuriomis siekiama sureguliuoti Europos Sąjungoje kylančias įvairias su bendra žemės ūkio politika susijusias krizes, įskaitant gamybos koncentraciją, stiprėjančią pasaulinę konkurenciją, mažėjančią darbo jėgą ir didėjančią kaimo nuosmukį – problemas, kurios iškilis Europos ūkininkams, vartotojams ir vietos ir regionų valdžios institucijoms iki dabartinio programavimo laikotarpio pabaigos;

15. atsižvelgdamas į **2015 m. Paryžiuje pasiektą** plataus užmojo **pasaulinį susitarimą dėl klimato**, primena tikslą **20 % ES lėšų** skirti su klimatu susijusiems projektams ir politikos priemonėms, tačiau pabrėžia, kad ši dalis yra minimali ir tikriausiai reikia dėti daugiau pastangų siekiant užtikrinti, kad ją būtų galima išlaikyti iki 2020 m.;

16. palankiai vertina **išsamią vidutinės trukmės laikotarpio mokėjimų prognozę**, kuria sprendžiamas susirūpinimą keliantis susikaupusių neatliktų mokėjimų dabartinėje DFP klausimas; vis dėlto yra susirūpinęs dėl būsimų mokėjimų, nes nuolat vėluojama įgyvendinti pagal pasidalijamojo valdymo principą vykdomas programos; pabrėžia valstybių narių ir Tarybos atsakomybę skirti pakankamai mokėjimų asignavimų metiniuose biudžetuose, kad ES galėtų spręsti dabartines problemas;

17. yra susirūpinęs dėl to, kad, nepaisant asignavimų 3 ir 4 išlaidų kategorijoms padidinimo siekiant įveikti pabėgėlių ir migracijos krizę, Europos Sąjungos krizių rezervo ir **lankstumo maržos** sukūrimo, dabartinėje DFP numatytų lėšų nepakanka norint patenkinti su ES biudžetu siejamus didėjančius poreikius dėl pabėgėlių ir migrantų priėmimo, paskirstymo ir integracijos arba jų apsaugos jų kilmės vietose; šiuo atžvilgiu primena, kad vietos ir regionų valdžios institucijoms tenka didelė atsakomybė priimant ir integruojant migrantus, todėl joms sudaromos sąlygos tiesiogiai pasinaudoti atitinkamomis ES finansavimo galimybėmis labai padėtų joms įgyvendinti šiuos uždavinius; perspėja, kad didesnis lankstumas neišsprendžia finansinių išteklių trūkumo klausimo;
18. atkreipia dėmesį į pasiūlymą sukurti **Europos darnaus vystymosi fondą** ir šį klausimą išsamiau apsvarstys atskiroje nuomonėje;
19. atkreipia dėmesį į tai, kad galimas Jungtinės Karalystės pasitraukimas iš Europos Sąjungos gali padaryti poveikį dabartinei daugiametei finansinei programai; yra susirūpinęs dėl daugelio ES programų įgyvendinimo pasekmių ir siūlo anksti įtraukti RK į tolesnes diskusijas dėl dabartinės DFP persvarstymo;
20. teigiamai vertina skyrių „**Kitos daugiametės finansinės programos link**“, kaip pradinį indėlį į platesnio masto diskusijas dėl ES biudžeto ateities; ragina ES institucijas anksti pradėti dialogą su Europos miestais ir regionais dėl kitos DFP masto, struktūros bei priemonių ir nurodo, kad Komitetas atėjus laikui parengs pasiūlymų šiuo klausimu;
21. paveda Komiteto pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Komisijai, Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos Vadovų Tarybos pirmininkui.

Briuselis, 2016 m. spalio 12 d.

*Europos regionų komiteto
pirmininkas*

Markku MARKKULA
